Dosarul nr. 4-2749/2024

PIGD 4-24130352-12-4-15112024

H O T Ă R Â R E

În numele Legii

27.02.2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (*sediul Buiucani*)

Instanţa compusă din:

Preşedintele şedinţei,

Judecător Elena Ungureanu

Grefier Claudia Gaidanov

examinând în ședința de judecată publică cauza contravențională de învinuire a ***SRL „*****”,*** c***/f *****, cu sediul în r. *****,*** de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 57 și art.349 alin. (6) Cod Contravenţional,-

A C O N S T A T A T:

La 4 iulie 2024 în privința SRL „*****” de către agentul constatator din cadrul Inspectoratul de Stat al Muncii, a fost întocmit procesul-verbal de control nr. PV-ISM-2024-01034 din 4 iulie 2024, în privința SRL „*****” cu prescripția de a remedia încălcările constatate, din motiv că persoana juridică menționată până la 30 septembrie 2024, contrar prevederilor art. 142 alin. (1) din Codul Muncii, nu a achitat salariaților și salariaților a căror raporturi de muncă au încetat achitările salariale în mărime de 324 135, 63 lei și față de angajatul Ștefanco Vladislav în mărime de 47 455 lei.

Dat fiind faptul că, până la 30 septembrie 2024 nu au fost remediate încălcările constatate, de către agentul constatator a fost întocmit procesul-verbal nr. 006 la 8 noiembrie 2024 cu privire la contravenția prevăzută de art. 57, 349 alin. (6) Cod Contravenţional.

La 12 noiembrie 2024, cauza a fost expediată pentru examinare conform competenței, instanței de judecată.

În ședința de judecată, agentul constatator din cadrul Inspectoratului Muncii, Cristian Stodușnîi, fiind legal înștiințat despre locul, data și ora examinării cauzei, nu s-a prezentata, *dar prin cererea din 20.01.2025, a solicita examinarea cauzei în lipsă* ***(f.34-35).***

Făptuitorul SRL „*****” fiind citat în mod legal despre locul, data și ora examinării cauzei, ***fapt confirmat prin avizul de recepție DS8020333223AS- care a fost recepționat,*** nu s-a prezentat la ședința de judecată şi nu a comunicat instanței motivele neprezentării ***(f.33).***

Astfel, conform art.455 alin.(2), (3) Cod contravenţional, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa agentului constatator și făptuitorului, procedura citării legale fiind respectată.

Verificând procesul-verbal cu privire la contravenție și coroborând mențiunile agentului constatator la materialele dosarului contravențional și prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată reține următoarele.

Sub aspectul *legalităţii* procesului-verbal, instanța de judecată constată că motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și de către instanță, din oficiu, pentru asigurarea respectării principiilor legalităţii și al dreptății, stabilite expres în articolele 5 și 7 din Codul contravenţional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute de art.443 din Codul contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prin prisma art.445 din Codul contravenţional.

Astfel, instanţa de judecată va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerințele de formă ale procesului-verbal de contravenție contestat, așa cum sunt impuse de dispozițiile art. 443 din Codul contravenţional referitoare la mențiunile obligatorii, care trebuie prevăzute sub sancțiunea nulității.

Instanța reține că, în conformitate cu art. 5 alin. (1) Cod contravenţional, nimeni nu poate fi declarat vinovat de săvârşirea unei contravenţii, nici supus sancţiunii contravenţionale decât în conformitate cu legea contravenţională.

În conformitate cu art. 7 Cod contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod.

Potrivit art. 375 alin. (1) Cod contravențional, persoana acuzată de săvârşirea unei contravenţii se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăţia sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

Instanța notează că, în jurisprudența sa Curtea Constituțională a Republicii Moldova a reiterat că articolul 20 din Constituţie, care reglementează dreptul de acces liber la justiţie, îşi găseşte corespondenţa în dispozițiile articolului 6§1 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, articolul 20 din Constituţie are acelaşi câmp de aplicare ca dreptul la un proces echitabil garantat de Convenție (a se vedea HCC nr. 2 din 23 ianuarie 2020, § 28).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CtEDO) a constatat că sfera definită ca „contravențională” în sistemul de drept al Rusiei și în alte sisteme similare cuprinde anumite infracțiuni care au o conotație penală, dar sunt prea banale pentru a fi reglementate de dreptul și procedura penală (a se vedea cauza Sergey Zolotukhin c. Federației Ruse nr. 14939/03, § 54, 10 Februarie 2009, Menesheva c. Rusiei, nr. 59261/00, § 96, ECHR 2006...; Galstyan c. Armeniei, nr. 26986/03, § 57, 15 noiembrie 2007 și Ziliberberg c. Moldovei, nr. 61821/00, §§ 32-35, 1 februarie 2005).

Astfel, învinuirea de săvârşirea unei contravenţii echivalează cu o acuzaţie în materie penală, în sensul art. 6 CEDO (a se vedea Hotărîrea CtEDO Ziliberberg vs. Moldova din 1 februarie 2005 § 29-35, Hotărârea CtEDO Guţu vs. Moldova din 7 iunie 2007 § 51).

În sensul jurisprudenţei CtEDO (Hotărârea din 19 decembrie 1989 Kamasinski v. Austria, § 79), rechizitoriul (procesul-verbal cu privirea la contravenție în procesul contravențional) joacă un rol crucial în procesul penal (contravențional) şi din momentul elaborării acestuia inculpaţii (persoanele în privința cărora a fost pornit proces contravențional) sunt în mod oficial înştiinţaţi cu privire la aspectele de fapt şi de drept ale acuzaţiilor ce li se aduc cu consemnarea acestui fapt în documente anexate la dosarul penal (contravențional) de care este responsabil acuzatorul de stat (agentul constatator).

Ținând cont de faptul că standardele CtEDO în materie penală sunt aplicabile și în sfera definită „contravențională” în sistemul de drept al Republicii Moldova, instanța notează că procesul-verbal cu privire la contravenție are o importanță deosebită în procesul contravențional, fiind actul prin care persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional i se aduce la cunoștință în mod oficial aspectele de fapt şi de drept ale acuzaţiilor ce i se aduc și încadrarea juridică a faptei sale.

În baza principiului contradictorialităţii în procesul penal, principiu unanim recunoscut şi susţinut de jurisprudenţa Curţii Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probaţiunii în şedinţele de judecată îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcţia acuzării este pusă pe seama procurorului (agentului constatator în procesul contravențional). Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărârea Capeau contra Belgiei din 13 ianuarie 2005, a constatat că în domeniul penal problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 § 2 şi este obligatoriu, *inter alia,* ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

Instanța constată că, reieșind din practica CtEDO și normele legale naționale, învinuirea adusă persoanei în comiterea unei contravenții, este echivalentă cu o acuzație în materie penală și, din acest motiv, în procesul contravențional persoanei urmează ai fi respectate toate garanțiile ce rezultă din dreptul la un proces echitabil.

Faptul că legea impune și obligația părții acuzării (în această cauză, a agentului constatator) de a indica și a confirma prin probe relevante și concludente toate faptele și circumstanțele esențiale pentru calificarea faptei ca fiind comisă de persoana vizată de procesul contravențional, este un aspect fundamental.

Art.57 alin.(1) Cod contravențional, prevede încălcarea intenţionată cu mai mult de 2 luni a termenului stabilit pentru plata salariilor, precum şi pentru efectuarea altor plăţi cu caracter permanent, stabilite prin legislaţie,

(2) Încălcarea intenţionată cu mai mult de 2 luni a termenului stabilit pentru plata pensiilor, burselor, indemnizaţiilor, precum şi pentru efectuarea altor plăţi cu caracter permanent, stabilite prin legislaţie,

Potrivit art.349 alin.(6) Cod cntravențional, constituie contravenție refuzul persoanei supuse controlului de a îndeplini, în termenele stabilite, prescripţiile sau măsurile restrictive dispuse repetat şi necontestate conform legislaţiei cu privire la controlul de stat al activităţii de întreprinzător

Conform art. 443 alin.(1) lit. d) și e) din Codul contravenţional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie trebuie să conțină fapta contravenţională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei, care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie,*

încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei.

Potrivit procesului-verbal cu privire la contravenție nr.006 din 8 noiembrie 2024 rezultă că, agentul constatator a dispus pornirea procesului contravenţional în privința SRL „*****”, în baza **art.57** şi **art.349 alin.(6)** Cod contravențional pentru faptul că: *a încălcat intenționat cu mai mult de 2 luni termenul stabilit pentru plata salariilor, precum și pentru efectuarea altor plăți cu caracter permanent, stabilite prin legislație. În urma măsurilor de remediere, s-a constatat nerealizarea recomandărilor privind înlăturarea încălcărilor în termenul stabilit*.

Instanța conchide că, procesul-verbal cu privire la contravenţie trebuie sa conțină toate elementele pe baza cărora să se poată cerceta de către instanţa de judecată dacă s-a comis o asemenea faptă în realitate și dacă poate opera în concret răspunderea contravenţională a unei persoane.

La caz, instanța reține că art.57 Cod contravențional are două aliniate, respectiv, agentul constatator nu a indicat ***încadrarea juridică a faptei,*** fapt ce contravene prevederilor art.443 alin.(1) lit.e) Cod contravențional.

La fel, prin lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei contravenţionale, se aduce atingere prezumției de nevinovăție de care trebuie să beneficieze petentul. Din acest motiv, descrierea insuficientă a faptei contravenţionale este echivalată cu lipsa unei descrieri, întrucât printr-o asemenea întocmire a procesului-verbal s-a cauzat persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional o vătămare care nu poate fi înlăturata decât prin anularea procesului-verbal cu privire la contravenţie contestat.

Dreptul la un proces echitabil nu trebuie privit ca o noțiune abstractă și pur formală, ci prin prisma aspectului că acesta materializează, printre altele, și posibilitatea efectivă a instanței de a aprecia legalitatea unei măsuri, prin analiza aspectelor relevante, pentru fiecare materie în parte, inclusiv descrierea faptei presupus contravenţionale.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) Cod contravenţional, ***neconsemnarea în procesulverbal cu privire la contravenţie a*** *menţiunilor privind numele, prenumele şi funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia,* ***a circumstanţelor comiterii*** *şi* ***încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite*** *şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor,* ***atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.***

Reieșind din circumstanțele descrise, instanța constată că procesul-verbal cu privire la contravenție nu conține fapte și circumstanțe esențiale imperios necesare, care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice, în contextul formulării unei învinuiri.

Din considerentele arătate, pentru că ilegalitatea procesului-verbal prevalează condiției temeiniciei, ceea ce înseamnă că în ipoteza în care actul este ilegal întocmit, el trebuie desființat, nu se impune analiza temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție.

Constatând, prin urmare, că în speță a fost răsturnată prezumția de legalitate de care se bucură procesul-verbal cu privire la contravenție, instanța va dispune nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, cu încetarea procesului contravențional.

În conformitate cu prevederile art.441, 443 și art.462-463 Cod contravenţional, instanța de judecată, -

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se declară nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție nr.006 din 8 noiembrie 2024, încheiat de către agentul constatator din cadrul Inspecției teritoriale de muncă Chișinău, Cristian Stodușnîi, în privința lui ***SRL „*****”**, în baza **art.57** și **art.349 alin.(6)** Cod contravențional, *cu încetarea procesului contravenţional din motivul nulității.*

Hotărârea cu drept de recurs în Curtea de Apel Centru, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediu Buiucani).

Preşedintele şedinţei,

judecător Elena Ungureanu